हार्य *a.* 1 To be taken or conveyed. –2 To be borne or carried on; यद्वह्या वारणराजहार्यया Ku. 5. 70. –3 To be taken away or snatched off; इतः परानर्भकहार्यशस्त्रान् वैदर्भि पश्यानुमता मयासि R. 7. 67. –4 To be displaced or borne away (as by wind); निःश्वासहार्यांशुकमाजगाम घर्मः प्रिया वेशमिवोपदेष्टुम् R. 16. 43. –5 To be shaken (as one's resolution); विमुच्य सा हारमहार्यनिश्चया Ku. 5. 8. –6 To be secured or won over, to be attracted, conquered or influenced; वहसि हि धनहार्यं पण्यभूतं शरीरम् Mk. 1. 31; Ku. 5. 53; Ms. 7. 217. –7 To be seized or robbed; नहि तस्यास्ति किंचित् स्वं भर्तृहार्यधनो हि सः Ms. 8. 417. –8 To be destroyed; संनिबद्धमपहर्तुमहार्यं भूरि दुर्गतिभयं भुवनानाम् Ki. 18.30. –9 To be warded off; स संप्रधार्यैवमहार्यसारः सारं विनेष्यन् सगणस्य शत्रोः Ki. 16. 25. –10 Captivating, charming; हार्योऽयं विषयो ब्रह्मन् गान्धर्वो नाम नामतः Mb. 13. 19. 49. –र्यः 1 A snake. –2 The tree called Bibhītaka. –3 The dividend (in math.). –र्या A kind of sandal-wood.

हालः [हलो अस्त्यस्य अण्, हल एव वा अण्] 1 A plough. –2 N. of Balarāma. –3 N. of a king, Śālivāhana king. –4 A kind of bird. –ला Spirituous liquor. –ली A wife's younger sister. –Comp. –भृत् *m.* an epithet of Balarāma.

हालकः A horse of a yellowish-brown colour.

हाल(ला)हलम् 1 A sort of deadly poison produced at the churning of the ocean; (being of a very virulent character it began to burn up everything when it was swallowed by the god Śiva); अहमेव गुरुः सुदारुणानामिति हालाहल मास्म तात दृप्यः। ननु सन्ति भवादृशानि भूयो भुवनेऽस्मिन् वचनानि दुर्जनानाम् Subhāṣ.; हालाहलं न विषं विषं रमा Subhāṣ.–2 (Hence) A deadly poison or poison in general; हालाहलं खलु पिपासति कौतुकेन Bv. 1. 95; 2.73; मधु तिष्ठति वाचि योषितां हृदये हालहलं महद्विषम् Pt. 1. 188. (Also written हलाहल or हालहाल).

हालहली, हाला Wine, spirituous liquor; हित्वा हालामभिमतरसां रेवतीलोचनाङ्काम् Me. 51; Pt. 1. 58; Śi. 10. 21; हालया साकमज्ञातं हालाहलमदापयत् Śiva. B. 28. 21.

हालाहलः 1 A kind of insect. –2 A kind of lizard. –ला A small mouse. –ली Spirituous liquor. –लम् 1 = हालहल (1). –2 Spirituous liquor.

हालिकः [हलेन खनति हलः प्रहरणमस्य तस्येदं वा ठक् ठञ् वा] 1 A ploughman, an agriculturist; कस्मिश्चिदधिष्ठाने हालिकदम्पती प्रतिवसतः स्म Pt. 4. 92/93. –2 One that draws a plough (as a plough-ox). –3 One who fights with a plough. –*a.* Relating or belonging to a plough; P.IV. 3. 124.

हालिनी A kind of large house-lizard.

हाली A wife's younger sister.

हालुः A tooth.

हावः [ह्वे-भावे घञ् नि० संप्र०, हु-करणे घञ् वा] 1 A call, calling. –2 Any feminine coquettish gesture calculated to excite amorous sensations, dalliance (of love), blandishments; हावहारि हसितं वचनानां कौशलं दृशि विकारविशेषाः Śi. 10. 13; जगुः सरागं ननृतुः सहावम् Bk. 3. 43; गतैः सहावैः कलहंसविक्रमम् Ki. 8. 29. (हाव is thus defined by उज्ज्वलमणि :—ग्रीवारेचकसंयुक्तो भ्रूनेत्रादिविकासकृत्। भावादीषत् प्रकाशो यः स हाव इति कथ्यते॥ see S. D. 127 also.

हावकः 1 One who calls or summons. –2 One who calls the bride.

हावु [हा ३ वु] An exclamation of joy; T. Up. 3. 10.

हासः [हस्-भावे घञ्] 1 Laughter, laughing, smile; भासो हासः P. R. 1. 22. –2 Joy, mirth, merriment. –3 Laughter, as the prevailing feeling of the *rasa* called हास्य; see S. D. 207. –4 Derisive laughter; संरम्भं मैथिलीहासः क्षणसौम्यां निनाय ताम् R. 12. 36. –5 Opening, blowing, expanding (as of lotuses &c.); कूलानि सामर्षतयेव तेनुः सरोजलक्ष्मीं स्थलपद्महासैः Bk. 2. 3. –6 Pride, arrogance; अनन्यहेतुष्वथ मे गतिः स्यादात्यन्तिकी यत्र न मृत्युहासः Bhāg. 3. 27. 30. –Comp. –शील *a.* prone to mirth.

हासाः (Ved.) कालाः; Uṇ. 4. 228.

हासकः A buffoon, merry-andrew (भण्ड); न नृत्यगीतशीलेषु हासकेषु च धार्मिकः Mb. 12. 36. 37.

हासिका 1 Laughter. –2 Mirth, merriment.

हासन *a.* Funny, comical.

हासनिकः A play-fellow.

हास्य *a.* [हस्-ण्यत्] Laughable, ridiculous; संरुद्धचेष्टस्य मृगेन्द्र कामं हास्यं वचस्तद्यदहं विवक्षुः R. 2. 43. –स्यम् 1 Laughter; क्रीडां शरीरसंस्कारं समाजोत्सवदर्शनम्। हास्यं परगृहे यानं त्यजेत् प्रोषितभर्तृका॥ Y. 1. 84. –2 Mirth, amusement, sport; तस्माद्द्यूतं न सेवेत हास्यार्थमपि बुद्धिमान् Ms. 9. 227. –3 Jest, joke. –4 Derision, ridicule; दुष्टैर्बद्धं तदलघु रघुस्वामिनः सच्चरित्रं क्रुद्धैर्नीतस्त्रिभुवनजयी हास्यमार्गं दशास्यः Vikr. 18. 107. –स्यः The sentiment of mirth or humour, one of the eight or nine sentiments in poetry; it is thus defined :— विकृताकारवाग्वेषचेष्टादेः कुहकाद्भवेत्। हास्यो हासस्थायिभावः (so must the line be read instead of हासो हास्यस्थायिभावः) श्वेतः प्रमथदैवतः S. D. 228. –Comp. –आस्पदम् a butt (of ridicule), laughing-stock. –कथा a funny tale. –कारः = हासकः q. v.; तथोपविष्टं राजानमुपासन्ते विचक्षणाः। कथानां बहुरूपाणां हास्यकाराः समन्ततः॥ Rām. 7. 43. 1. –पदवी, –मार्गः ridicule, derision; Vikr. 18. 107. –रसः the sentiment of mirth or humour; see हास्य above.

हासस् *m.* The moon.

हास्तिकः An elephant-driver or rider. –कम् A herd of elephants; खेदायत श्वसितवेगनिरस्तमुग्धमूर्धन्यरत्ननिकरैरिव हास्तिकानि Śi. 5. 30.